

FÖGLALAT: Magyarország és Erdély (k. kir. válaszok; kinevezések és előléptetések; magyar tudós társaság; nemzeti casino; almanach-társasági tisztújítási közlés; néhai Kazay Gábor, Pálffy Pál jótékony hagyománya; Buttler gr. újabb közhasznú alapítványa; magyar ezred meg-
tiszteletese; f. gyarmati és t. vári hírek; 's a t.) Amerika. Portugália. Spanyolország (Cantavieja az alkotmányosak hatalmában; Cabrera fil-
lensei; Morella ellen az ostrom megkezdve; 's a t.) Anglia (parlamenti ülések; viták az irlandi választás-rendszer fölött; kalkuttai hírek;
'sa t.) Franciaország (Abdelkader főserge megveretve; a' francziák átrontnak a' teniai szoroson; 'sa t.) Törökország. Oroszország. Gabonaár.
Dunavizálás. Lotto. —

Magyarország és Erdély.

K. kir. válaszok. XIV. A' f. é. majus 2kán pótolólag felterjesztett sérelmek és kivánatok tárgyában. (Maj. 9.) Sacrae etc. Ad demissam Dominorum SS. et OO. Repraesentationem ddo 2ae Maji a. l. qua nonnulla adhuc Gravamina et Postulata suppletorie exhibuerunt, Suam Majestatem Sacrae. Iisdem DD. SS. et OO. benigne declarari jussisse; iis, quae punctis 1, 3, 5, 6, 7-0 proponuntur, praeviam Dicasteriorum pertractationem praerequirentibus, circa hanc suscipiendam et pro re nata accelerandam Suam Majestatem Sacrae congrua disposuisse. — Ad punctum 2um: Postulatum hoc, quoad praestandum respectivis Partibus indemnitate jam benigna Resolutione R. ddo 24ae Augusti 1835. ad 16um superatum esse. — Ad 4um: Specifica quapiam intuitu adhibiti brachii laesione Legis haud edocta, gravamina locum non esse. — Ad 5um: Ad Recursum hoc puncto attactum, dum facti adjuncta debite elucubrata fuerint, b. Resolutionem sua via secuturam esse. — Ad 9. Postulato huic quoad extensionem Articuli 53. 1563 interposito, Sua Majestate Sacrae benigne deferente, Projectum Articuli utroque idiomate concinnandi, merito ejus probato, ad consuetam Concertationem relegari. — Ad 10. Civitates hoc puncto attactas viam Art. 98. 1715. praescriptam sequendam habere. Denique ad 11. Meritum hoc b. Resolutione de 25. Aprilis a. c. ad 14. classis Imae edita, superari. In reliquo etc. — XV. A' mezei rendőrség tárgyában. Maj. 11.) Sacrae etc. Altfata Sua Majestas Sacrae. Projecto Articuli, circa Politiam campestrum in sensu postremae Dominorum SS. et OO. Repraesentationis de 9na curr. deducendi benigne acquiescit, praemissaque solita Concertatione, Articulum eundem legum inferri tabulis annuit. In reliquo etc. — XVI. A' büntetőtörvénykönyv tárgyában. (Maj. 12.) Sacrae etc. In eo, ut scopo elaborandi de Institutis correctorio-laboratoriis Projecti Deputatio Regnicolaris in cohaerentia eorum, quae §. 1mo Articuli medio demissae Repraesentationis Dominorum SS. et OO. de 4a Aprilis a. c. substrati cynosurae instar indicantur, processura exmittatur, eademque simul id, quod penes erigenda hujusmodi Instituta, projectandamque meliorem Carcerum coordinationem ad assequendum legalem poenarum scopum, addendamque Codici de Delictis in consequentiam Articuli 8. 1827. elaborato in respectu practicae applicationis majorem etiam perfectionem nefors desideratur, deliberet, et opinionem suam futuris Comitibus referat, altfatam Suam Majestatem Sacrae. voto Dominorum SS. et OO. benigne annuere, praeprovoctumque Articuli projectum ad haec restringendum mox concertandum esse. In reliquo etc. — XVII. A' zsidók ügyében. (Maj. 12.) Sacrae etc. Erga ea, quae Domini SS. et OO. in sua sub dato 12ae curr. quoad Israelitas exhibita Repraesentatione adduxerunt, altfatam Suam Majestatem Sacrae. anteriori b. Resolutionis Suae, ex cuius tenoribus nihil quidquam, quod retrogradum a dispositione Articuli 38. 1790. passum indicaret deduci potest, — porro insistere. In reliquo etc. — XVIII. Az urbér tárgyában. (Maj. 12.) Sacrae etc. Medio demissae Dominorum SS. et OO. Repraesentationis altfatatae Suae Majestati Sacrae sub hodierno substratae, propositae novae §phi Legis urbanae iam nunc 10mi redactioni Eadem clementissime annuit. In reliquo etc. — XIX. Az 1836. évi 31. törvényczikkely teljesítése tárgyában. (Maj. 12.) Altfatam Suam Majestatem Sacrae. petito Dominorum SS. et OO., medio demissae Eorundem Repraesentationis ddo 9ae curr., quoad procurandum Articuli 31. 1836. intuitu sopiendarum inibi attactarum controversiarum effectum praestitae, proposito benigne deferre, atque opportuna in rem disponere dignam esse. In reliquo etc. — XX. A' magyar tudós társaság részére tett ajánlások tárgyában. (Maj. 12.) Sacrae etc. Altfata Sua Majestas Sacrae. Articulum de Oblatis ad rationem Eruditorum Societatis Hungaricae factis, Sibi sub hodierno demisse substratum, approbat. In reliquo etc. — XXI. Somogy vármegyei sérelem iránt. (Maj. 11.) Erga demissam Dominorum SS. et OO. sub dato 24ae Aprilis a. c. factam Repraesentationem, qua petitum Comitatus Simeghiensis ratione Operationum fluvii Dravi correctionium scopu tutandae possessionis Heresznye, et eidem advicinantis Plagae necessarium, regnicolariter provideri orantis, suis quoque precibus succolarunt, rescribit: Suam Majestatem Sacrae. finem in eum, ut sub praesidio peculiaris Commissarii Regii operatura Commissio, cui etiam Individua Status militaris et Supremae Directionis rei geometricae militaris interventura sunt, proposita projecta in facie loci mox expendat, et subversantes opinionum differentias conciliare studeat, — necessaria clementer ordinasse, et dum operatum ejusdem substratum fuerit, provisuram esse, ut quae ad tutandam cumprimis possessionem Heresznye in omni necessaria comperta fuerint, quo celerius reali etiam effectui mancipentur. In reliquo etc. — XXII. A' nem-nemeseknek személybeli hátorsága tárgyában. (Maj. 8.) Meritum postulati, quod Domini SS. et OO. medio demissae Repraesentationis Suae de 1ma curr. substratae, eidemque adnexi legis in ulteriorem personalem realemque non nobilium securitatem condendae Projecti substraverunt, a benignissimo altfatatae Suae Majestatis Sacrae in quasque fidelium Suorum subditorum classes animo alienum prorsus non esse, scopum tamen Projecto illo generatim expressum sine ulterioribus positivisque in specie provisionibus, has vero absque praevia systematicorum Operatorum, ac signanter Codicis de delictis, comitali revisione, debite iniri obtinerique non posse Hocque ipsum summatim Suam Majestatem Dominis SS. et OO. cum eo significandum benigne jussisse: Projecto quidem illi in legum referendo tabulas nondum locum esse, intereatamen etiam, dum hoc proximus tuto fieri valeat, cohaerenter ad benignam altfatatae Suae Majestatis Sacrae. de 9na Aprilis 1835. Resolutionem, Eandem quam maxime velle, ut numerosa non nobilium classis strictissima undique legum praexistentium et ad hunc directarum finem observantia contra omne arbitrium tuta, in rebus et personis perfruatur securitate. In reliquo etc. — XXIII. A' vallás tárgyában. (Maj. 11.) Sacrae etc. Quam Domini SS. et OO. in negotio Religionis his admodum diebus Altfatae Suae Majestati Sacrae. substraverunt, demissam Repraesentationem ad id, ut cohaerenter ad scopum suum et pro gravitate materiae debite pertractetur, paulo plus temporis, quam quod usque ad praefixum concludendum horum Comitiorum terminum superest, requirentem, Eadem benigne expensura, et ut per elargiendam b. Resolutionem Suam pro eo, ac ex rationibus providentiae Suae par est, ocyus superetur, omnimode curatura est. In reliquo etc. — XXIV. Mak Ignác alapítványa tárgyában. (Maj. 12.) Altfatae Suae Majestati Sacrae. utroque Arti-

culus Eidem sub hodierno substratus, et ille nempe de introductione Codicis Cambio-mercantil, et alter de fundatione Ignatio-Makiana cum altissimo assensu suo inarticulanda probatur. Penes quorum significationem altfatata Sua Majestas Sacratissima in reliquo etc.

A' magyar kir. udv. kamra a' Kézmárkon megürült k. ellenörködő-sómázsamesteri tisztségre Kántor Ferencz, mniszeki k. harminczadivatali irnokot; továbbá a' debreczeni k. sóhivatalnál megürült sómázsamesteri tisztségre Cseszney János ottani sómázsást; ennek helyébe pedig Glotz Ignác pajtaört, fokszerü előléptetés által; ez utóbbi helyébe Malczér Pál szolnoki szálgyakornokot; — végre a' makói k. sóhivatalnál Nováki György nyugalmaztatása által megürült pajtaörségre Farkas Ferenczet, a' pesti k. sóhivatal gyakornokát, alkalmazta. Elekes Lászlónak v.-hunyadi ügyvédsegéddé nevezetése által az ügyigazgatóságnál a' járulnoki hely; továbbá Szikszay Károly nyugalmaztatása által a' veresvári (Rothenthurm) harminczadivatalnál az ellenőri tisztség, 500 fr. évi fizetéssel; végre Györffy József bogdai harminczadosa nevezetése által a' belbóri harminczadosi hely, megürültek. Kéki Ferencz zenggi k. sóbeszedő f. e. majus 4kén meghalálozott.

A' m. tudós társaság játékszini küldöttsége munkálatairól tizenkettődik értesítés. F. évi febr. 19től fogva a' küldöttség hét ülésben tíz színművet fogadott el, u. m. 1. Moori vásár, vigj. 3 felv. Blum Karoly után Kis Iván. 2. Mámor és szerelem, vigj. 4. felv. Bresznertől, ford. Fekete Soma. 3. Az örült és gyermeke, drama 5 felv. Souliétól, francziából ford. Nagy Elek. 4. Kakas és Hector, vigj. 3 felv. Raupachtól, ford. Zsivora József. 5. Sánta orvos, vigj. 5 felv. Leuthnertől, ford. ugyan az. 6. Nem kell több tanító, vigj. 5 felv. De Larától, spanyolból ford. Fekete Soma. 7. Vén diák, drama 2 felv. Maltiztól, ford. Fekete Soma. 8. Pártfogolás, vigj. 5 felv. Scribetől, francziából ford. Erdélyi János. 9. Családi gyűlés, vigj. 2 felv. Albinitől, ford. Zsivora József. 10. Férfigyűlő nők, vigj. 5 felv. Benedixtől, ford. németből ugyan az. — Ezek, valamint a' régebben elfogadott 96 színmű is, leiratás végett, bármely színész társasággal közöltetnek az academia titoknok-hivatala által. Ezuttal a' küldöttség részéről közzé tétetik, hogy miután némely fordítók javítatlan, hibásan és olvashatlanul irt munkákat nyújtottak be, kénytelennek látja magát tisztán és hibátlaul irt, valamint nyelv tekintetében is gondosan készült kéziratokat kivánni: különben ezek el nem lesznek fogadotva. Pesten, a' m. tud. társ. kis gyűléséből, majus 25. 1840. Dr. Schedel Ferencz, titoknok.

Az almanach-társaság ideitisztújítási közlése, jun. 7. dél előtti 10 órakor, a' m. academia teremében (Pest, urak utcája, 612. sz.) tartatik, melyre tehát a' részvényes tagok tisztelettel hivatalosak.

A' pesti nemzeti casino idei nyári közgyűlése, az egyesület szabályai szerint, f. h. első vasárnapján, azaz 7kén fog délelőtti 10 órakor a' casino nagy teremében tartatni, melyre is minden részes hivatalos.

(Buttler újabb jótékonyága.) Ismét új példáját adta jótékonyágának, emberi szeretetének 's buzgó hazafiságának a' jó tettekben fáradatlan, 's minden jó polgár és hazafitól mélyen tisztelt Buttler János gróf. F. évi tavaszévi 25dikén ugyanis nádor ő es. kir. fhgsége kezéhez a' Ludoviceára tett egész ajánlatát lefizeté azon záradék mellett, hogy addig is, míg az akadémiai tanítás elkezdetik, megyei felügyelés alatt, vallaskülönség nélküli választás útján, a' 11 már törvénykönyvünkbe is iktatva levő megyében ezen nagy mennyiség kamatjaiból ifjak neveltesse. A' kamatok évenként 19ezer forintra menendők, mit a' tisztelt gróf, alapítványa záradéka tartalma szerint, maga saját használatára fordíthatandó mindaddig, míg a' Ludovica létre jövend; de ő ezt is a' haza oltárára áldozá, hogy az elvetett mag kikelvén, hazánknek több művelt 's nevelt polgára által, a' közjó 's jólét hathatósan mozgáttassék elő, és több szegénysorsu szüléknek fiaik nevelésiről aggodalmok megszüntessék. —

Pápa, majus 22dikén. A' jelen tavasz érzékeny veszteségeket hozza gyülekezetünkre 's főiskolánkra. F. hó 17dikén esteli 7^{1/2} órakor, munkás és hasznos élete 77dik évében halt meg, Tót-Vázsonyban, idős Kazay Gábor, a' veszprémi egyházvidék világi segédgondviselője, több megye t. bírāja, Veszprémmegye egykori főadószedője, a' pápai ref. főiskola jóltevője, ki vele rokon érzelmű nemeslelkű hitvesével, Oroszy Juliánával együtt, nemcsak a' dunántuli superintendia által Pápan ujonan épített határozott főiskola költségeire volt szíves 1000 váltó forintot ajándékozni, hanem az azon főiskolábani bölcselkedési és hittani oktatószékekre is 50,000 forintot kegyeskedett alapítani. Hideg tetemei f. hó 20d. ünnepélyes szertartással, minden rendű 's rangu számos részvevő kíséretében, kik közül egyházkerületünk superintendensét, megyénk első alispánját, gyülekezetünk gondviselőjét, 's főiskolánk három tanítóját, említjük meg különösbben, a' pápai éneklőkár végtisztelgése, 's Széki Béla pápai hittudományi oktató, Pap

István vámosi, és Német János papkeszi lelkészek érzékeny és velős szónoklata közben takarítottak el. Áldás emlékeztetére! Még mart. 11d. hunyt el Pápán, Pálffy Pál veszprémmegyei tb., ki nevezetes szerzeményiből: 1) a pápai főiskolában alsóbb osztályok tanítói fizetésére 500 ft; 2) ugyanezen főiskola kórházára 500 fr; 3) a pápai ref. lelkész fizetése javítására 2000 ft; 4) ugyanazon gyülekezet szabad rendelkezésére 1000 ft; 5) a pápai ref. kántor fizetése javítására 500 ft; 6) kántorlak-építésre 1000 ft; 7) a pápai ref. házi szegények segédmezésére 500 ft; 8) ugyanazon gyülekezet épületei javítására 500 ft; 's végre 9) a pápai születési ref. szegény fiú- 's lány-gyermekek taníttatására 1500 ft. mind vált., buzgózkodott alapítani. Béke porainak!

(Magyar ezred megtiszteltetése.) Bregenzből majus 6káról ezt írják: „Mult hó utolsó és majus 1ső napjaiban igen megható jelenetek voltunk tanúi; ekkor ugyanis Gollner b. nevét viselő magyar kir. ezred első 's 3ik zászlóalja 8 évi folytonos köztünk állomásozás után elhagyta bennünket. Vidékünkön soha nem szállásolt még idegen katonaság, melly e' szép tekintetű, deli tartású és gyakorlott magyar harcziakkal bármilyen tekintetben mérkőzhetett volna. Ez egész katonaság tisztakarostul 8 év lefolyta alatt legesekelebb kicsapongást sem követett el, hanem mindig legnagyobb szíves egyetértésben élt mindenkivel, 's főleg nyájas barátságban a' polgársággal; távoztakor egyetlen hölgy szem sem maradt száraz, és az általános megilletődés annyira elfogá még a' tábortól zenészek szívét is, hogy hangszereiket teljességgel nem használták. A' bregenzi lakosság ingyenszoldot osztott ki örömsertől le felé a' vitézek közt, melly aláírás utján kevés óra alatt összegyűlt; a' tisztakar ellenben 80 terítékű pompás lakomával vendéglé meg a' polgárságot, mellynek nagyobb része a' közel falukig kíséré honosinkat, kik ezentul Budapesten állomásozandnak. —

F. Gyarmat majus 24. Kikétkedett január másodfelében — az idő meglágyulását, 's majd szép kiderülését tekintvén — hogy az öregkertésznek nagy termékenységgel kecsgető jóslata valóban teljesülné? — Ő csalatkozott, 's vele mindazok, kik jóslatában csak tőhegyit is bizakodtak. A' jövendő titkait föltárni egyedül csak felsőbb hatalomé; mit egy életkor lefolytával tapasztalhatunk, csaltatlan igazság gyanánt ne tárjuk az olvasó közönség elébe. — Január és február tavaszi derültével nálunk a' fák majd általánosan rügybe verődvé fakadni kezdtek; a' kora tavasznak örült ugyan mindenki, de félvén ama közmondást „a' farkas nem ette meg a' telet“ egyszer'smind remegett; 's a' népfélelem nem volt alaptalan. Derű után ború lett; — csakhamar ujonau bekövetkeztek a' dermesztő hideg, fagy, 's hóviharok; 's azt, mit a' tél elmulasztott, a' tavasz kétszeresen pótlá ki; elannyira, hogy barmaink, miket mult évi novemberben jászolhoz köténk, még most is ott vannak. Telünk majd majus közepeig nyult, 's most a' hirtelen eső-és olvadás következtében általános árviz borítja vidékünket. Borzasztó látni Tisza és Szamosmenti környékeken a' sanyaru inséget; az árviz, sima térségen is két ölnyi magosságot halad meg. Sirva nézzük fáradalmink gyümölcsseit veteseinkben megsemmítetténi. Takarmányunkat a' hosszú tél fölemeszté; most árviz borítja legelőnket, 's marháink éhségtől kintatva bögnék; szomszéd Beregmegyében, mint halljuk, már sokat meg is nyuztak. Sok ház összeomlott: sőt embertársaink közül is, kiket a' hirtelen árviz véletlenül utközben talált, több elveszett. Illy árvizre, ez életkor, még vidékünkön nem emlékezik. Istennek hála! már apadni kezd. Itt, F. Gyarmathon, a' szorgalom lelkes példáját láthatók Kiss János urodalmi ispánban, ki már tavaly a' város-szélén levő urasági buzatáblát az ostromló árviztől szerencsésen megmenté; ezt teendő az idén is, éj-nap hosszában csüggedetlen szorgalommal fáradozott; már a' viz, sima térségen is másfél öles magasságra nőtt, 's ő az említett táblát még mindig — egész ötöd napig, szerencsésen védte; de a' dühöngő elem szélvélsszel párosulva erőt vett rajta, 's táblája egy részét előnté; ánde fáradalma koránsem hasztalan! mert az öntudat édes nyugtatásán kívül: „hogy tisztének lelkesen megfelelt“ még azt is tevő: hogy szorgalmasan védelmezett tábláján öt nappal kevesebb ideig tespedett a' viz, mint más védtelenen; és így bizonyára vetése is jutalmazóbb leend mint másoké.

T. Vári, (Beregmegyében) majus 24ikén: F. hó 10ikén hét hosszú héten át tartott szárazság után, kezdett az áldást hínő eső hullani vidékünkön, 's növekedő szaporasággal több nap esett. — Ugyanazon napokon kezdett esni Máramarosmegyében is, 's ott a' hegyeket és völgyeket magosan ellepelt havat fölolvastván, az árviz az onnan eredő Tiszába villámsebességgel rohant; elannyira, hogy már majus 14én az itt Várin keresztül folyó Borzsa vizét nemcsak folyóni kényszerítette, hanem árkából, mind a' Tisza, mind aztán a' Borzsa is kicsapongván, a' mellettök levő töltések alacsonyabb részein fölülemelkedtek, vagy dühöngő habjaik, a' töltés gyöngébb helyein, több ölnyi rést csinálván, elborították Csetfalva, Koród, Cséce, T. Vári, Borzsova, Gecse, Macsola, Badaló, Csekke, Tarpa, Gulács, Jánd, 's több helység határait, annyira, hogy a' jövésmentés nemcsak egyik helységből másikba történik csónakokon, hanem a' lakosok templomba, 's egymás látogatására is összekötözött fadarabokon, tutajokon, 's ladiókokon eveznek. Sok házból kiszorította a' lakosokat a' viz; házi kereteink veteményeit elsöprötte; viz alatt van a' főnebb említett helységek határain majd minden buzaretés. Tavaszi vetéseink, az árviz előtt a' nagy szárazság miatt, ki nem kelhettek. — Más esztendőben is voltak, — mint mondják az öregek, — árvizek határainkon; de illy hosszas egyarányásban, mint a' mostani, még nem volt; — ma nyolczadik napja, mióta mezeinket, lakhelyünket egyenlő magasságu viz borítja. Több orosz, kik Máramarostól a' Tiszán sőt, vagy fát 's

más egyebet szállították, elhagyva szálaikat, azokat a' rakoncátlan-kodó Tisza'arjaira bízva, magoknak valamely emelkedettebb szárazon kerestek menedékhelyet, 's ott várták darab ideig a' szabadításukra érkezett embertársaikat. — E' hó 18án kezdé e' megye közgyűléseit tartani, de oda a' vizözöntől borított helyek lakosi közül kevesen juthattak. Tiszapart melletti gyümölcsöseiben helyzi most már az e' vidéki lakos élelembeli reményit. — mellyek virágzásaikból huzván következést, középszerű természettel kecsgetik még most a' birtokosokat, de mellyhez hasonlóul csekély a' remény, mert a' pusztító hernyók sokasága ellepé a' fákat, 's azokat derekasan kezdi emészténi. Tiszavári m. város, ez évben kétszer volt kénytelen csapását szenvedni a' Tisza áradásának; előbb ugyan is mult télen egy a' Borzsa vizén nem régebben épült erős fahídját, melly izmos tölgyfa-czölöpökön állott, és a' városnak több ezrébe került, hordta el a' jég, most ismét őszi és tavaszi vetéseinek nagyobb része viz alatt van. E' nap kezdé meg apadását az árviz, 's talán pünköstre elhagyja e' megunt vendég özszerombolt határainkat.

A m e r i k a.

Mint beszélük, Rosas elnök békeajánlatot teve Dupotet francia hajóvezérnek. A' békeajánlat köv. pontokból áll: 1. Az argentini köztársaság meghatalmazottat küldő felségéhez, a' francziák királyához, a' két ország közti villongás megszüntetése végett. 2. Az ostromzár legott megszűnik, és Martin Garzia szigetét minden hadiszerrrel visszaadandják. 3. A' közben a' francziákkal Buenosayresben ugy bännak, mint Franciaországban az idegenekkel. 4. A' francia alattvalóktul követelt kárpótlást az argentini minister Parisban intézendü el. 5. A' fegyvert, hadi erősítvényt, mit a' francia hajóvezér, vagy a' francia ügyvivők a' pártutóknak adtak, kik a' közönséget zavarják, és Rosas igazgatása ellen föltámadtak, 40 nap alatt vegyék vissza. A' Commerce ezen pontokat sokkal lealacsonyítottaknak találja, mint sem a' francia kormány elfogadhatná. Ezen alkudozás első igen rossz következése az, hogy Rosas ujra 5 évre választotta meg magát elnökül.

P o r t u g á l i a.

Lissabon, maj. 21. Egy angol gőzhajó azon hivatalos jelentést hozta kormányunknak, hogy ha adósságot 14 nap alatt Angliának le nem fizeti, a' britt kormány kénytelen lesz indiai birtokunkat elfoglaltatni, 's addig, míg ki nem fizetik, kezei közt tartani. E' tudósítás nagyon megdöbbené a' kormányt, mivel nincs pénz 's nem tud fizetni. A' ministerek nem akarják az egész felelősséget magokra venni, azért a' Lissabonban tartózkodó tanácsosokat és követeket titkos tanakodásra meg hívták. Még nem tudhatni mit végeztek; de ha lefizetnék is az adósságot, még akkor is elveszítünek indiai birtokunkat, mellyre az angoloknak igen nagy szükségök van a' mostani khinai háboruban. Ezelőtt meg akarták tőlünk venni, 's mi szép pénzt kaptunk volna érte, de a' nép dühétől, melly e' birtokra büszke, 's a' régi portugál dicsőség színhelyének tartja, illyesmire gondolni sem mert a' kormány. Most akár akarjuk, akár nem, oda kell adni. Midőn Howard L. végnyilatkozványát benyújtá, 's a' 14napra szóval is emlékezteté Villa Real grótot, ez azt kérdé: 14 nap kérem és hány percz? — Cordova táb. meghalt. — Az Anglia 's Portugalia közti villongás elintéztetésére Londonba Saldanha marquis ment követnek. Teljes hatalmat köv. pontokra kapott: 1. hogy a' portugáli kormánytul elismert minden követelést fizessen ki Anglia részire, még pedig jobbadán zálogjeggyel a' dohány szerződés jövedelmére; 2. hogy Palmerston lordot bírja rá egy angol-portugál bíróság kinevezésire, melly a' Portugaliátul még el nem ismert követelést vizsgálja meg; 3. azon esetben, ha ezen bíróság meg nem tudna egyezni, Franciaország közbenjárulására hivatkozzék; 4. hogy ha e' közbenjárulásnak kívánt sikere nem lenne, inkább minden követelést adjon meg, mint szakadásra kerüljön a' dolog. Azon félelem bírta a' tanácsosokat és követeket e' hártáratra, hogy Anglia Makaót vagy Goát el találja foglalni. A' Globe a' követelést mennyiségit ugy adja elő, mint következük: kármentés öt angol számára vagyonsérelem, elfogatás, elűzés, hajó elvételért: 23,500 ft.; két törvénytelenül elfogatott matroznak 100 ft.; Oglandernek adósság fejében 3000 ft.; Beresford l. nyugdíjmaradványa 40 ezer font; Wellington hgnek 18 ezer; Clinton táb. alatti seregköltség 300 ezer, özsvesen 384 ezer font sterling.

S p a n y o l o r s z á g.

(Cantavieja az alkotmányosak hatalmában. Cabrera fillentési.) Bayonne, majus 18ikén: „A' királyné harczi O'Donnell tábornok parancsi alatt majus 14ikén Cantavieját kardesapás nélkül elfoglalák, miután a' zendülök a' várost fölgyújták 's tova iramlottak. — Saragossai és alcanizi magányos hírek szerint Cabrera nem rég Morellában volt 's buzditó beszédet tartott az őrséghez, minden katonának nagyobb zsoldot igérvén, 's egyszersmind hazudván, hogy rövid idő múlva 100ezer moszka fegyveres fog segítségökre érkezni; kik elébe azonnal sietni kell, hogy a' hadterv iránt előleg végezhesen velök. E' szemtelen fillentés olly hitelre talált a' szerencsétlen zendülőknél, hogy azóta legnagyobb elszántsággal várják a' királyné seregeit. Sokan végintézetöket is elkészíték már, mert győzni, vagy halni szándékoznak. Cabrera bizonyosan megszökik, miheiyt végkép elszéllyednek seregei.“ —

(Morella ellen az ostrom megkezdve.) Saragossai hírek szerint majus 12ikén csakugyan megkezdék az ostromot Morella ellen az alkotmányosak; 41 álgyu, és moszár volt föllállítva a' bástyák ellenében. A' porság több közel helységből, miket kegyetlenül zsaroltak korábban a' carlosiak, önkényt fegyvert ragadott az alkotmányosak gyámolítására. A' carlospárti érzelmü papság folyvást bübocsánati iratkákat osztogat a' katonaság közt; ügyvivőiben mindazáltal nem mindig sze-

rencés. Legközelebb bizonyos Eusebio Lopez önkényt jelenté magát a chelvai kormányzónál, s 80 bünbocsánati jegyet s több e'félélt nyújtá át neki, mit a katonaság elcsabitására, vagy lelkesítésére kellett volna használnia. —

Anglia.

(Parliamenti ülések. Elegy.) A' parlament legközelebbi ülésiben a költségvetés, és irlandi választásjavítás volt napirenden. A' kincstári lordkancellár előadása szerint a' jövő évi költségek 850 ezer font sterlinggel haladandják meg a' bevételt, mit legiakább a' levéldij-lezállításnak és khinai hadi készüléteknek kell tulajdonítani. Hume e' hiányt az ingatlan örökségekre szabandó adó által kívánta fődöztetni, mivel minden új adózásnál a' gazdagokat szükség inkább terhelni, mint a' szegénységet, mellyet már az ág is húz. Hume igen jól tudja ugyan, mikép az angol főnemesség hatalmasul fogja ellenzeni ez újítást; de barátilag intí azon jó urakat, vegyenek magoknak példát az 1789iki francia események gyászorából, és iparkodjanak a' szegénység általános fölkelését józan engedélyekkel megelőzni. — Courvoisier ellen ismét új gyanu támadt; a' nyomozó rendőrség t. i. egy pár véres keztyűjét találta meg a' folyvást tagadó komornoknak. — O'Connellt 2ik Van Amburgh állatszeliidőnek nevezgetik, kinek lábainál morogva kénytelen farkát csóválni az angol oroszán. — A' protestans egyesület majus 13kán szokott évi gyűlést tartá, mellyben legtürelmelenbb beszédeket harsogtattak némely vakbuzgó szónokok, egyenesen azon elvet törekedvén bebizonnyítani, mikép Anglia szabadságát végveszély fenyegeti, ha a' kathol. főlzabadditását vissza nem veszi a' parlament. —

(Parliamenti viták az irlandi választás-rendszer fölött.) A' majus 19iki alsóházi ülésben Stanley irlandi választás-rendszer iránti törvényjavaslata jutván vitási szőnyegre, Dillon Browne az indítvány ellen nyilatkozék, mivel a' kérdéses törvényjavaslat minden irlandi szabadelmü választásjogát kérdésbe hozná. Beszéljé e' latin szavakkal zárá: „Nos neque imperium, neque divitias petimus, sed libertatem, quam nemo bonus, nisi caeca anima simul omittet.“ Roche azért nem kíváná választmányilag rostáltatni e' törvényjavaslatot, mivel véleménye szerint kár reá azon időt vesztegetni, melly alatt sokkal jobb s egészen új törvényjavaslatot alkothatni. Sinclair az indítvány mellett buzgott, s lényegileg így nyilatkozék: „Egyik legjobb következménye e' törvényjavaslatnak az leend. miszerint a' köznép föl fog általa mentetni rozselki vigasztalóji befolyása alól, míg most, számosan az illy kényszerítéseknek engednek, és jobbadán olly emberek mellett szavaznak, kiket nem is ismernek. O'Connell leginkább egyesület-fölbontással fenyegeti a' ministereket, kik még most is félnek az agryémtől, ámbár Irland már maga is neveti az egész dolgot. És most ujra e' régi cselofogást használja a' dublini igen tisztos követ. Egyébiránt O'Connell csupán pénzt akar csikarni e' haditerve által; azonban Irland már kezdi szeméit megnyitni és erszényét bezárni, mert észrevette valahára, hogy nagy vezetője, egészen Fallstaff gyanánt, nem szereti a' visszafizetés fáradságos munkáját gyakorlani, s hogy feneketlen kincstárába tömredék pénz fér ugyan, de belőle többé semmi nem jö vissza. Valóban soha nem volt még e' világon ennél derekabb bohóc. (Kaczaj. O'Connell föláll s a' szónokra mutat, hogy t. i. e' czim csupán őt illetheti.) Ma Liverpoolban ebédel, holnap la Trappeban, ma zsidók előtt bókol, holnap pedig jezsuiták karjaiba veti magát. Jaj azon szegény férfinak, ki nem az ő kívánata szerint szavaz; tulajdon hitvese s gyermekei fognak szemei közé pókni.“ Ezután Stanley határtalan magasztalásába hocsátkozék Sinclair, mire Grattan következőleg nyilatkozék: „Megbántást feledhet ugyan Irland; de meggyaláztatást soha. E' most szőnyegen forgó törvényjavaslat pedig valóságos meggyaláztatás; ha keresztül megy, ugy alkalmasint utolszor van most szerencsém itt a' házhoz szólni, ha nincs kedvem azon meggyaláztatás alá vetni magamat, hogy valamelly cziműs főnemes kinevezettjévé aljasuljak. E' törvényjavaslat egyenesen népszabadság elleni harcvezetés, nemesak Irlandban, hanem egyszermind Angliában. A' törvényjavaslat tartalma megböcstelenítő, szabadságsértő és rendkívül ellenkező minden józan okszerűséggel. Hallék embereket említetni, kik vas álarcot viseltek; de a' ns lord (Stanley), kinek gögjét csupán gonoszságához hasonlíthatni, szemtelensége jelképeül köalarcot viselhetne.“ Wood sajnálatát fejezé ki, hogy ezuttal nem szavazhat barátival (a' whigekkel), mivel véleménye szerint választmányi tanácskozás által csakugyan javíthatni annyira a' kérdéses törvényjavaslaton, hogy némi haszon származhassék belőle Irland választási rendszerére. Howick hasonlag nyilatkozék. O'Connell s Hume ülés-elhalasztást kívántak, de ohajításuk nagy többséggel megbukott; másodszeri indítványuk még több ellenzőre talált, míg végre Stanley önkényt engedett, azon föltét alatt, hogy másnap mindjárt ülés elején vetessék vitatás alá kérdéses törvényjavaslata. — Telegrafi sürgönyök szerint másnap e' kérdésben esatát vesztek a' ministerek, mert az alsóház három szőnyi többséggel a' törvényjavaslat választmány elibe hozatását határzá; ha ez csakugyan valósul, ugy hihetőleg parlament-fölzslatást várhatni —

Kalkutta, mart. 10. Mint halljuk a' bokharai khán Dost Mohamedet elfogatta, és azon esetre kiadatását igéri, ha segítségére megyünk az oroszok megtámadásakor, mivel ha ezek földieket ki akarják a' szolgaságból szabadítani, ugy az Indusig kell nyomulniok. Dost Mohamed biztos felügyelet alatt van és Shudsha shahtul nyugpénzt fogadott el. Illy dolog koronazza a' nevezetes és mély politikai bölcseséggel ki-számolt Afghanistan elleni táborozást. Így határunk az Indus volna, kereskedési összeköttetésünk többé meg nem szakaszthatnék és ha valami

éjszaki hatalom csakugyan meg akarna támadni, volna szövetségünk. Mivel Bokhara roppant fontossággal bír orosz megtámadás esetiben, azért a' kormány Abbot hadnagyot oda küldötte, ki egyszermind Dost Mohammed kiadatását is eszközöndi. Egy más tiszt meg Khivába ment. A' Khiva elleni hadszállítványnak nagyobb jelentése van, mint gondolnók, 25 ezer ember, s 75 álgynem kell egy kis ország ellen. —

Khina.

A' cantoni lap. köv. nyilatkozik a' pekingi udvari ujságban kijött két rendeletről: „E' két rendelet, mellyet a' cantoni hatóság mult évi oct. és novemberben bocsátott ki, világosan mutatja, milly roz karban van Khina belső állapotja. Az említett rendelet az utonállók és tengeritolvajok ellen adatott ki, s láthatni belőle, mennyire süllyedhetett a' kormány tekintete, midőn illy kicsapongás ellen nem tud mást tenni, mint határozatot kibocsátni, mivel a' zsványok ellen küldött katonák azokhoz állottak. — A' pekingi ujságban több parancs van a' mákony ellen, s kitetszik, hogy a' tisztviselők három ötöde mákony-használó volt. Ujabbí császári parancs igen kemény büntetéssel fenyegeti a' mákony-használókat, s ha valamelyik mandarin mákonyragó barátját menteni merné, ugyanazon büntetés érné; a' hamis feladók is szinte azon büntetés alá esnek. Kvangse tartományban igen természetik a' mákonyt, több parancs ment kiirtatása végett, de a' katonák igen hanyagul teljesítették. A' hukwangi felügyelő keservesen panaszkodik az idő romlottságán, s azt a' vallás-tanítás hiányának tulajdonítja. „Ezelőtt, ugymond, az iskolákban a' régi nagy bölcs tanjait taníták, a' szent parancsokat olvasák s magyarázák. Ezen dicsőretek szokás megszűnt, és a' nép ugy nő fel mint barom a' mezőn, önzőleg és minden nemes benyomásra alkalmatlanul.“ — A' khinai kormány pénzrendszere olyanforma mint a' török basarendszer, azaz: mindenik mandarin felelni tartozik a' jövedelemről, s ha mind künn marad, maga tartozik azt befizetni; de illy esetben van joga kölcsönözni, mit meg is tesznek.

Franciaország.

(Abdelkader főserge megverett. Elegy.) Touloni telegrafi sürgöny szerint Valée tábornagy Hausch-Musaya közelében vérengző csata után Abdelkader fősergét megveré, mire a' katonaság azonnal utkésztetéshez fogott Medeah felé. A' francziák kevés embert vesztek. — A' Commerce szerint a' tengerészministerség éjjel nappal tervekben dolgozik Napoleon hamvainak átszálltatása iránt; „Favorite“ corvette fogja ez alkalomkor „Belle-Poule“ fregátot kísérni. A' koporsó az előbbi hajón fog áthozatni. Azon férfiak közt, kik e' drága maradványokért utazandnak, nevezetnek: Gourmand, Montholon és Las Cases. Marchand, a' császár hű komornoka, szinte tagja leend a' küldöttségnek. — Azon ismeretlen gyermeknek, ki hosszasb ideig közszemléletre volt kiállitva a' Morgueben, gyilkosát végre csakugyan felfödözék Bordeauxban, miután újabb kettős gyilkosságot követé ott el. Bordeauxi lapok részletes adatokat közlenek most e' borzasztó történetről; a' gyilkos neve Escisabid, születéshelye a' pyrenaei határvonal. 1839 folytában Parisba érkezvén, igen egyszerű szállást bérelt, és lezskéket adott felsőbb számtanból. Korábban egy bordeauxi özvegygyel meghitt viszonyban élt s két gyermeket nemzett vele. Elhagyatott kedvese sokáig levelekkel ostromlá őt, s végre fiát küldé hozzá. Escisabid azonnal megváltoztatá szállását s fiát megölé, mivel, mint utóbb kivallá, utjában volt, s tartásáról nem volt kedve gondoskodni. Az anya rövid idő mulva banni kezdé fiától elválását, s tudatá kedvesével, hogy lyányával együtt Parisba szándékozik utazni. Escisabid azonnal elébe utazott, és Libourne közelében félre vezetvén őt az országutról, tulajdon lyánykáját az anya szemei előtt meggyilkolá. Eszközül éles ködarabot használt, mellyel a' gyermek fejét összezúzta. Midőn az anya fájdalmat látá, félni kezdé, hogy titkát elárulandja, és őt is megölé azonnal ott helyben, a' két holttestet pedig össze vissza vagdalá, hogy senki ne ismérhessen a' szerencsétlenekre. Még ezzel sem érte be a' szörnyeteg, hanem végre mind az anyát, mind gyermekét különböző helyeken vízbe dobá. Több pór látá őt ugyan, de senki nem háborítá, mivel a' czipelt teher miatt csempésznek tarták őt. A' borzasztó tett után azonnal Bordeauxba utazott a' gyilkos, és alkalmas szállást bérelt. Komor s mogorva tekintete mindazáltal csakhamar annyira gyanu lón, hogy a' háztulajdonos kíváncsian betekinte a' szoba kulcslyukán, még pedig igen jókor, mert épen akkor mosá véres ruháit a' gyilkos. Escisabid azonnal mindent kivallott és a' börtöni étkeket igen jóízűn költi el. Szállásán illy czimű eredeti kéziratát lelék: „Keresztyén vallás története, kis gyermekeknek írta Escisabid.“ A' munka elárasztva jámbor és istentfő mondásokkal. —

(Az algiri hadsereg a' teniahi szoroson átront.) Touloni telegrafi sürgönyök szerint a' francia hadsereg majus 12kén a' teniahi szoroson erőszakkal átrontott, ámbár 6 ezer főnyi sereggel s számos álgnyuval ótalmarka Abdelkader e' fontos állomást. Az emir hadserge legnagyobb rendtelenségben visszavonulni lón kénytelen; 14kén még folyvást Teniaiban állomásozott a' hadsereg. Reménylik, hogy 15kén már Medeah is francia hatalom alatt leend. Orleans hg csapatja elől harczott. Annale hg karddal kezében személyesen vezeté ostromrohanásra a' gránátosakat. Az ellenség veszteségét tetemesnek mondják, a' francziák ellenben csak 50 holtat és 150 sebesültet számláltak. Teniahi minden szántóföldön folgyujták a' vetéseket a' francziák, és az egész vidékről tova robbanták az arabokat. Valamennyi magányos levél egyhangulag állítja, mikép az utóbbi összeütközésekben az arabok nagy bátorságot mutattak ugyan, de ügyességre nézve még most sem mérkőzhetnek a' francziákkal. Ben-Arasch alkudozásba kívánt bocsátkozni Orleans hggel; ki azonban válasza sem méltatá ez iránti sürgétit, jöltud-

ván, hogy e fogást szokás szerint csupán időnyeresül használja a' ravas aráb főnök. Egyes megrohanások még folyvást történnek az arabok részéről, mely vállalatoknak jobbadán mindenkor asszonyok 's gyermekek esnek áldozatul. A' francziák mindenily esetért véres bosszút állnak, ha nyomukba juthatnak a' puszták gyors fiainak, mit aztán rendszerint szinte még véresebb bosszúval szoktak visszatörölni az arabok. Egyébiránt minden oda látszik mutatni, hogy a' francziák végre csakugyan uraivá lesznek e' tartománynak, ha az arabok szokását 's nemzetiségét sértetlenül hagyják, 's mindenkor szigorú és részrehajlatlan igazságot fognak gyakorolni; ezenkül pedig mindenkor olly roppant serget tartandnak Afrikában, hogy frigybomlás esetén erőszakot is használhassanak. —

Törökország.

Alexandria, apr. 26. Keane l. tegnapelőtt érkezett hozzánk, 's a' basa kiténtetve fogadta. E' nyáron Bombay és Suez közt gőzös eszközli a' közlekedést, 's minden hónapban fordul egyszer. — Itt minden ember csak egy kívánságot táplál keblében, t. i. bár megegyeznének már a' hatalmak. Az ország végpusztulásra jut, ha sokáig így tart a' dolog. A' dögvész újra nagyobb dühvel ütött ki. A' basa palotájába visszajött, de tegnap újra elriasztotta a' dögvész. Mindenütt legszigorubb szabályokhoz nyulnak, de isten tudja, mire méhetnek. — Szyriabul semmi új hírt nem hallunk. Ibrahim b. főhadiszállása Aleppóban van, Szolimané pedig St. Jean d' Acresban. — Alinak tegnap muták be a' nemzetőrség tiszti-karát; a' basa dícséré buzgalmukat 's egyenruhájok jóállását; csak azt sajnálá, hogy a' bajusz nagyon katonás tekintetet ad nekik. —

Konstantinápoly, apr. 29. Drinápolyból semmi újabb hírt nem kaptunk, de tetteles összeütközésre még nem került a' dolog. Hafiz basát letették, mivel minden újításnak ellensége, és titkon M. Alival tart. Helyét az érdemes Osman foglalta el, ki felől hiszik, hogy a' nyugtalanságnak szép szerivel végét szakítja. M. Ali küldöttei annyira tele kiabáltak mind a' két rész fülét, hogy a' legotrombább hírek is hitelt adnak, például hogy a' szultán, Khosrev, és Rezsíd keresztényekké lettek. Ezért van a' török annyira fölingerülve a' keresztény ellen. A' keresztényeket folyvást bujtoztatja Ali 's ezt egy nyugati hatalom is nagy tüzzel folytatja. — Ponsonby l. legújabb utasítása szerint hosszan tanakodott Rezsiddel, ki azután a' szultánhoz ment, 's több óráig vele beszélgetett. Valami nagyot forralnak. Rebesgetik, hogy a' török hadsereg a' szyriai határ felé nyomuland 's ugyan azon időben az egyiptusi partot az angol hajóhad ostromzár alá veszi. Akár mint legyen a' dolog, Anglia politikája Egyiptusra nézve legkevésbé sem változott, és ha az angol fegyveres közbejárulást szerenese kíséri. M. Ali politikai állása és egyiptusi urasága nagyon kétes leend. — A' török kormány jelenleg töméntelen bajjal kell küzdenie: Drinápolyban nyugtalanság uralkodik; sok nagy befolyású személy viselete Konstantinápolyban gyanús; a' szultán armányos anyja M. Ali részére megnyerve; Halil b. a' szultán sógora letétele miatt elkésérülve, és nem tudhatni, mily lábon áll a' szultán anyjával. A' mi M. Ali helyzetét illeti, meg kell vallani, hogy az gyenge, de a' folbomlás elemeit még sem hordozza annyira magában, mint a' porta. Ha a' török egy csatát nyerne, ha az angol Szyriában vagy Egyiptusban egy pontot elfoglalna, akkor bizonyosan változnék a' dolog állása; de még csata nincs nyerve, 's az angol hajóhad jobbadán Maltában tanyáz. Némelyek beszélnek, hogy a' földközi tengeren állomásozó angol hajóhad az egyiptusi part felé vitorlázand, a' török sereg pedig Maras felé mozdul. — Alexandriai tudósítások szerint az alkirály sokszor megfélekedezik magáról, 's más hatalmak ügyvivőivel kiméltlenül bánik, és ha követelt felségi jogáról nem eléggé vigyázva szólnak, illetlenül kifakad, 's, ugymond, ur országában, 's tudja mit kell tennie, 's országában senki sem szab neki törvényt. A' nemzetőrséget folyvást gyakoroltatják. Az alkirály viselkedéséből békés kiegyenlítést nehezen reményelhetni. Khosrev ellen nagyon el van keseredve azért, hogy az bizodalmas leveleit a' divánnak 's hatalmak képviselőinek megmutatta, pedig meggondolhatná, hogy Khosrev b. ha ezt nem teszi, gyanuba esik a' porta előtt. A' porta más ügyvivőt küld a' londoni konferentiára, mivel a' mostani Alihoz szít. — Darab idő óta Konstantinápoly külvárosiban Pera és Galátában jóltevő egyesület létezik, melyet az ottani előkelő frankok alapítottak, 's célja a' szükséggel küzdő néposztályon segíteni. Az egyesület szegények intézete és kórház helyeül néhány darab földet vásárolt 's midőn e' végett a' szultán jóváhagyását kérné, nemcsak megnyerte, hanem illy nemes cél előmozdítására 10 ezer piaszt is ajándékozott az ifjú szultán. —

Oroszország.

Lengyelhatár, maj. 3. Újabb hírt a' fekete tenger melléki sereg parancsot kapott hajóra szállani, minek következtében a' szállító-hajóhad nem sokára kiinduland a' szebastopoli kikötőből. Állítólag a' sereget a' kaukazi partokra szállítják a' hegyi népek, névszerint a' cserkeszek megfenyítettésekre, kik néhány orosz erősséget leromboltak, őrségét pedig kardra hányták. Azonban ennek más célja van, kivált ha az ember gondolóra veszi, hogy a' perzsák Bagdád felé mozognak. Beszélnek azt is, hogy Perowsky tábornoknak küldenek segédsapatot, mely a' kuliderichi öbölben szálland ki. A' mit egyébiránt a' sziléziái újság beszél, hogy a' seregmozgás Russziában nem igen szembetűnő, annyiban igaz, mikép már több ezred központosult 's indulási parancsot vár. Meg kell jegyezni, hogy ezen újság eleitől fogva titkolta a' déloroszországi nagy készüléket. Legalapitalanabb azon állítása, miszerint azon katonák, kik 15 évig szolgáltak, haza bocsátattak. Ha ez megtörtént volna, van az oroszoknak elég katonája, mert a' katonáskodni tartozók száma igen nagy 's a' szolgálat-idő igen hosszú. Ezenfölül a' keleti ügy még épen nem áll úgy, hogy Miklós

czár serege számát kevesíthesse. — Lengyelországban úgy csökkentik a' koldusok számát, hogy a' dologtehetőket vármunkára alkalmazzák, fiaikat pedig katonai nevelőházba küldik. — Egy ukaszt is emlegetnek, mely minden, orosz birodalmon kívül lakó lengyelnek megtiltja a' jószágbirást Lengyelországban; de itt arról semmit sem tudnak. — A' moszka trónörökös a' darmstadti hg kisasszonnyal, Máriaival, jegyben van. — Galaczi hírt szerint a' sereg szállítás a' cserkesz partokra még folyvást tart. Nem rég két 80 álgys sorhajó szállított 1500 embert oda. A' cserkeszek közt sok lengyel harczol a' moszka ellen.

Lengyelhatár. A' podlachiai püspök elfogatása valósul. Kevéssel ezelőtt czári parancs érkezett a' nyolcz lengyel püspökhöz, miszerint mindenféle czári parancsot egyházban hirdessenek ki; hét elfogadta; a' podlachiai püspök a' kormányzóhoz irt levélben előadá okát, miért nem fogadhatja el. Erre semmit sem válaszoltak, hanem egy éjjel néhány katoná egy rendőrtiszt vezérlete alatta püspök lakába ment, kocsiba ültette, 's szép csendesen elvitte.

A' moszka czártul kinevezett mohilewi kath. érseket és metropolitát nem akarja a' pápa megerősíteni. — Galaczi levél szerint maj. 29-rol az egész cserkesz part a' benszülöttek hatalmába jutott. Sz. Miklóst is elfoglalák, hol sok eleség, hadiszér és sórák hely volt. A' cserkeszek szerencséje által felbátorítatva Lesghistan hegyi lakosi is a' győzőkkel egyesültek 's most hadierőjük 20 ezer főre megy, és már Anapát is fenyegetik. Az egyesült kaukazi nép vezére a' vitéz Hamil, ki alatt számos lengyel tiszt harczol. Hamil oldala mellett szintelen három lengyel tiszt van 's minden nagyobb munkálatnál ezek tanácsát követi. A' fekete tenger kikötőiben kormányzó orosz tiszteket munkátlanságról vádolják, de méltatlanul, mivel a' Pruth vize mellett 50 ezer főnyi táborot kell alakítani és Odessa környékén is elegendő hadi erőt kell hagyni, hogy szükség esetében Konstantinápolyt M. Ali megtámadása ellen őtalmazhassák. —

Olaszország.

Róma, maj. 17. A' nápolyi király f. hó 10-kén a' királynéval együtt, a' nélkül hogy valaki tudta volna, egy hadi gőzösn több haditiszt kíséretében Szciziliába ment, miért is sokan azt hírlették, hogy az ingerültség, mely Szciziliában uralkodik, nyílt lázadásba tört ki. Egyébiránt az Anglia 's Nápoly közti villongásnak békés uton lesz vége, 's ha az alkudozás kissé hosszúra nyulik is, ellenségeskedésre többé nem kerül a' dolog. A' király jóval engedékenyebb a' franczia közbenjárulás elfogadtatása óta. —

Németország.

Lengyelhatár maj. 13. Itt néhány nap óta minden arról beszél, hogy Varsóban új összeesküvés volt, melynek a' modlini vár egy része levégőbe vetetése által akadtak nyomába. Az egész dologban annyigaz, hogy az említett vár egyik kaszárnyájában, a' fatartóban tűz támadt, de a' mit gyors és czélszerű intézkedés csakhamar elnyomott. — A' határzár fölötti panasz folyvást tart, és a' határszéli lakosok állapotját napokint rosszabbá teszi. E' mellett csak a' zsidók érzik jól magokat, kik jól értik azon mesterséget, mint kell az erkölcsrontó csempüzés által meggazdagodni. Mi nem tudjuk kimagyarázni, mi politikai nézetből nem lép föl hathatósan a' porosz kormány a' moszka különböző zárendszer ellen, mely az ipart 's kereskedést egészen elfojtja. Kereskedési országutunk nincs a' zárendszer óta, 's a' kormány mind össze annyit tesz, hogy a' közlekedést jó utak által könnyíti, melyeken gabonánkat 's fánkat csekély költséggel szállíthatjuk, de az utóbbi annyira fogy, hogy ma-holnap megszűnik kivitelü ezikk lenni. Gyáriparunk a' szó mai értelmében nincs, posztógyáraink virágzására gondolni sem merünk, mivel kelet felé ki nem vihetjük, nyugattal pedig nem álljuk ki a' versenyt. Tán szerencsénk, hogy kevés gyárunk van, mert most csak néhány posztócsináló szegényedik el, amugy pedig nagyobb ipar mellett minden kézműves tönkre jutna. Azon kérdésre, okosan teszi é Oroszország, hogy maga iránt a' porosz népből minden vonzalmat elfojt, holott arra szükségé volna: nem-mel felelünk, mivel a' szláv egyetemes közbirodalomról tulesigázott utópiai álmodozások aligha valamikor létesülnek, és a' moszka irtózatoss zárendszer nyugaton nehezen nyer rendíthetetlen népszerűséget. — Altenstein porosz minister meghalt. — Hannoverában nem sokára a' pénzügy kerülend szőnyegre, miért is a' derék Stüvét, mint-hogy nagyon tartanak tőle, kereset alá akarják vetni. Erre ürügyül azon nyilatkozatát használják, mit mult évben Hannovera állapotjáról a' szövetség előtt tett. E' végett az osnabrücki törvényszéknek már parancsot is adtak, de az kinyilatkozta, hogy nincs helye a' fenyítő-perbe fogásnak, és arra, hogy a' törvény ellenére igazságtalan pert kezdjen, újabb kormányparancs sem bírható; azért e' dolgot a' hannoverai törvényszék elibe vették, de ez is azt mondá, hogy ez ügy felett nincs joga bírószkodni, és nincs is miért pört indítani. Bár mindenik törvényszék e' kettő példáját követné! — Lipcsében a' sajtó százados ünnepének megünneléséből minden rendű 's rangú író ki fognak zárnia könyvnyomatók, betűszedők és betűöntők, félvén hogy amazok jelenléte rájuk homályt vetend. Ez olyan, mintha a' molnár az őrlőket tiltaná el malmától.

Gabonaár: Pest, jun. 2dikán: Tiszta buza: 206, 190, 180; — Kétszeres 170, 160, 150; — Roza 148, 145, 140, —; Árpa 106, 104, 100, —; Zab 85, 83, 80, —; Köles —, —, —; — Köles-kása —, 240, — — Kukoricza 145, 140, 135; — pesti m. v. garas.

Dunavizálás: jun. 2kán: 9' 6" 9" zeruson felül.

Lotto. Budán majus 27kén: 57, 41, 2, 53, 30.